

Antibiotika i resistensbesked – minimiurval

Referensgruppen för antibiotikafrågor rekommenderar att i resistensbeskeden presentera ett minimiurval av lämpliga antibiotika för stora analysvolymmer i laboratoriediagnostiken. Det är viktigt att den behandlande läkaren erbjuds flera alternativa medel. Det ger möjlighet till en viss variation i antibiotikavalet och att välja preparat med hänsyn till patientens ålder, allergi, graviditet, tidigare biverkningsbenägenhet mm.

Lokala terapitraditioner, läkemedelslistor och andra faktorer kan göra att minimiurvalet måste kompletteras eller modifieras med ytterligare antibiotika.

Minimiurvalet innebär inte att alla fynd alltid ska förses med resistensbesked. Det innebär inte heller att alla medel som undersökts på förekomst av resistens alltid ska förekomma i det rutinmässiga resistensbeskedet. En del resultat kan hållas i reserv för att göras tillgängliga vid förfrågan, se alternativ märkta "svarsrutin efter lokal överenskommelse".

För att följa den epidemiologiska utvecklingen av bakteriers resistensförhållanden kan också vissa resistensresultat hållas internt på laboratoriet och döljas i resistensbeskedet, se alternativ märkta "E".

Observera att föreslagna antibiotika i resistensbeskedet inte alltid motsvarar de lappar som ska användas.

Antibiotika i resistensbeskedet anpassas till fyndlokalen:

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar

BB-utvidgning av resistensbesked vid blododling och andra djupa provtagningslokaler

U- urinodling

UU-utvidgning av resistensbesked vid multiresistens, urinodling

H- hud och mjukdelar

L-övre luftvägar

F-feces

E- epidemiologisk resistensövervakning

P-pediatriska alternativ

	Enterobacteriaceae
E	Ampicillin (endast E.coli, P.mirabilis)
P	Amoxicillin-klavulansyra (endast E.coli, P.mirabilis)
B,UU	Piperacillin-tazobactam
U	Mecillinam (endast E.coli, P.mirabilis, Klebsiella spp)
U	Cefadroxil
P	Ceftibuten
B,UU	3:e generationens cefalosporin
E	Detektera kliniskt relevanta ESBL
B,UU	Karbapenem
B,U	Kinolon
B,UU	Aminoglykosid
U	Nitrofurantoin
U	Trimetoprim
B,P,UU	Trimsulfa

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar, **U**- urinodling, **UU**- utvidgning av resistensbesked vid multiresistens, urinodling, **E**- epidemiologisk resistensövervakning **P**- Pediatriska alternativ

	Pseudomonas
B,U	Piperacillin-tazobactam
B,U	Ceftazidim
B,U	Karbapenem (ej ertapenem)
E	Meropenem och imipenem
B,U	Ciprofloxacin
B,U	Aminoglykosid

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar, **U**- urinodling, **E**- epidemiologisk resistensövervakning

	S. maltophilia
B	Trimsulfa

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar

	Acinetobacter
B	Karbapenem (ej ertapenem)
B	Ciprofloxacin
B	Aminoglykosid
B	Trimsulfa

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar, **U**- urinodling, **E**- epidemiologisk resistensövervakning

	Stafylokker exklusive saprophyticus
B,U,H	Isoxazolylpenicillin
BB	Kinolon
B	Aminoglykosid
BB	Vankomycin (endast MRSA och multiresistenta kliniskt signifikanta KNS)
B,H	Klindamycin
H	Fusidinsyra
BB	Linezolid
BB	Rifampicin
U	Trimetoprim

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar, **BB**- utvidgning av resistensbesked vid blododling och andra djupa provtagningslokaler **U**- urinodling, **H**- hud och mjukdelar

	S saprophyticus
U	Ampicillin
U	Mecillinam (endast kommentar: se nedan*)
U	Cefadroxil
U	Nitrofurantoin
U	Trimetoprim

U- urinodling

* Följande kommentar kan, utan föregående resistensbestämning, bifogas i svaret: "Det finns klinisk tradition för att behandla *S. saprophyticus* med mecillinam, trots att in vitro aktiviteten är låg."

	Enterokocker
B,U	Ampicillin
B	Piperacillin-tazobactam
B	Imipenem
B,E	Gentamicin
B,E	Vankomycin
B,E	Linezolid (<i>svarsrutin efter lokal överenskommelse</i>)
U	Nitrofurantoin

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar, **U**- urinodling **E**- epidemiologisk resistensövervakning

	Streptokocker A,B,C,G
B	Bensylpenicillin
B,U	Ampicillin
B,L,H	Fenoximetylpenicillin
U	Cefadroxil
B	Parenteral cefalosporin (vid meningit cefotaxim)
B	Meropenem (vid meningit)
E	Erytromycin
B,L,H	Klindamycin
B,L	Tetracyklin (endast nedre luftvägar)
U	Nitrofurantoin (endast GBS)
B	Trimsulfa

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar, **U**- urinodling **H**- hud och mjukdelar, **L**- övre luftvägar

	S pneumoniae
B	Bensylpenicillin
B,L	Amoxicillin (endast vid ej fullt penicillinkänsliga)
B,L,H	Fenoximetylpenicillin
B	Parenteral cefalosporin (vid meningit cefotaxim)
B	Meropenem (vid meningit)
E	Kinolon
L,E	Erytromycin
B,L,H	Klindamycin
B,L	Tetracyklin (<i>endast övre och nedre luftvägar</i>)
B,L	Trimsulfa

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar **H**- hud och mjukdelar, **L**- övre luftvägar, **E**- epidemiologisk resistensövervakning

	Övriga Streptokocker (alfastreptokocker)
B	Bensylpenicillin
B	Parenteral cefalosporin (vid meningit cefotaxim)
B	Meropenem (vid meningit)
E	Erytromycin
B	Klindamycin

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar, **U**- urinodling **H**- hud och mjukdelar, **L**- övre luftvägar

	H influenzae
B,L	Ampicillin
L	Amoxicillin-klavulansyra
B	Parenteral cefalosporin (vid meningit cefotaxim)
B	Kinolon
B,L	Tetracyklin
B,L	Trimsulfa

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar, **L**- övre luftvägar, **E**- epidemiologisk resistensövervakning

	M catarrhalis
Rutinmässig resistensbestämning vid övre luftvägsinfektion är ej nödvändig, besvara med kommentar enligt metodboken.	
L	Amoxicillin-klavulansyra
L	Erytromycin
L	Tetracyklin
L	Trimsulfa

L- övre luftvägar

	Listeria
B	Ampicillin
B	Meropenem
B	Erytromycin
B	Trimsulfa

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler inklusive nedre luftvägar

	N meningitidis
B	Bensylpenicillin
B	Cefotaxim
B	Meropenem
B	Ciprofloxacin (för profylax)

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler

	Anaerober
B	Bensylpenicillin
B	Piperacillin-tazobactam
B	Karbapenem
B	Klindamycin
B	Metronidazol

B- blododling och andra djupa provtagningslokaler

	P multocida
H	Fenoximetylpenicillin
H	Amoxicillin
H	Kinolon
H	Tetracyklin
H	Trimsulfa

H- hud och mjukdelar

Salmonella	
Rutinmässig resistensbestämning på fecesisolat rekommenderas ej.	
F	3:e generationens cefalosporin
E	Detektera kliniskt relevanta ESBL
F	Karbapenem
F	Ciprofloxacin
F	Azitromycin (endast vid ej ciprofloxacin känsliga)

F-feces

Shigella	
E	Detektera kliniskt relevanta ESBL
F	Ciprofloxacin
F	Trimsulfa

F-feces

RAF & RAF-M
Uppdaterat 2010-09-02